

მესხეთ-ჯავახელებს სავსებით დავიწყებული აქვთ
თავისი ვინაობა ჭამიტომ პუნგბრივია, თუ იგინი
შეუვინებლად იღოშქრებენ თავიანთ ძმების წინა-
ნააღმდეგ და რომ ჩვენ ვერ შევსძელით ვამო-
გვენახა საერთო ენა, რომლითაც შეიძლებოდა
მათთან მისვლა, შეიქნა მიზეზად უკანასკნელიად
მომხდარი ამბების შესხეთში.

დღეს იქაურ მცხოვრებს მუსულმან ქართველს ვერც კი წარმოუდგენია, რომ იგზ ქართველია, ეროვნებით.

დღეს მან არ იცის თუ ჩეებ კეთილი სუ-
რვილებით მივდივართ შათთან. ვერ გაუგია
და ვერ შეუგნიათ, რომ მათი წინაპრები ქარ-
თველები იყვნენ, და ერთდროს მოელ საქარ-

თველის სააკურ კუთხეც იაკლიანდა. — ე —
ამის მიზეზი შეიძლებოდა სხვათა შორის
ისიც ყოფილიყო, რომ ჩვენ ვერ გაგვიგეს მათ
და ჩვენც დავაშვეთ ჩვენის ტაუდევრობით,
რომ დროზე ვერ მივხედეთ ჩვენს ძმებს ქარ-
თველ მაჭადიანებს.

გადაჭრით შეიძლება ითქვას, რომ მიზე
ზი ისევ ჩვენა ვართ ჩვენი სისხლხორც ქართველ
გავმაღიანების დღევანდელი შეუფერებელი გა-
მოსელებისა.

ჩვენ პირადათ გავეცანით აღილობოდ
მდგომარეობას, და ვიცით თუ რამდენათ აღელ
ვებს ქართველს მაჰმადიანს ცარიელი სიტყვა
შესახებ იმისა, რომ ისინი ქართველები დ
ჩვენი ძმები არიან.

Արոյելո Տօնակո իցեն թառան զըհա-
ցյան գայքըցնոտ ու Տօնական յիշութ
մուռապ առ Շառմբէուց, ռոմ թառութապ Տօնակ

სორცები გარო ჩეებ და ისინი.
საქმით, და არა ცარიელი სიტყვათ შეიძლება საქმის გამოსწორება. ქართველ მაპმალი ანთა ფართო მასაში ეროვნული გრძნობის შეტანა. ქართული საქმით და სიტყვით შეგვეძლება მათთან დაახლოება და საბოლოოდ დაკავშირება, თორემ უამისოდ ვერც მარქსიზმით და ვერც სხვაგვარ „პროლეტარიული“ ქადაგებებით ფონს ვერ გვალოთ.

მათს მეცნიერებაში, რომ დაოჩენილი დ
ჯერ კიდევ წარუშლელია თამარ მეფის სახელ
ძვირფას ციხე-კოშკების და ქველ ეკლესია-მონა
სტერთა ნანგრევების სახით შეგვიძლია აღდგა
ნილი იქნას გათში იდეა ეროვნული შეგნ
ბისა.

გარეშე ამისა, ყოველგვარი ცდა „ი
ტერნაციონალური“ და „პროლეტარული
თვილსაზრისით უშედეგო და უნაყოფო იქნ
ბოდა.

თუ გვინდა, რომ საქმე სასურველი დ
გვირგვინდეს საჭირო და აუცილებელია ქა
თველი მაჰმადიანების ეროვნული გათვიზ
ცნობიერება.

დაცვის უძაგნობი

ხელები შეღლება...
ალავერდი ჯირითობს თვითრაღა,
შუადღის სიცხადე, დაეცა სიცხეში;
მიხაკის ფერი შეუშების დარბაზი,—
ოფლით ტანდაბანილ ქალაქში დაღურჯდა.
გაწრებები ქანაობს შიში მისტიკური,
ფანჯრები დალეჭეს რკინისფერ ხელებმა.
შევი ღვინის ფერი, ვენახის სიწითლე...
გადატრიითლდა ბელი თავდაღმა,
აშალაძ ვინ იცის, ქალაქის სიურჩევა,
თუ როგორ გადატყდეს, თუ როგორ ატირდ
მაშხალები სკდებიან ცაში ანათებით.
სასახლის კედლები დაიქცა დაემხო.
თეთრი შუშაბანილი შუაში გადატყდა.
საღამო მოდის წელში გაღუნული.
ელექტრონის ლამაზები სიცხეში დალპეშა.
დაცარ იელდება საღამოს თვალები.
მიღიან რაღაცაზე! საღ? არ იციან!
ქუჩები დამუნჯდენ და ენა დაებათ.
ტრამვაი გადაქანდა, ეტლი შეხერს,
ავტომობილები ფაღგნ, დაელაგვნ...
ცალთვალი მენახშირე უგნურად იცინის,
საცოდვათ გამხდარი დგანნ სახედრები.
აქ გადასახვევი თუ საღმე არი,
გავსწიოთ ყველამ, თავი შევაფაროთ.
კეუზე შეირყა შავ კვამლში ქალაქი,
დაირღვა, დაიშალა ყრუ გადახაბილი.
ყოველი აფთვალია უშნო, ულაზათო,
ჩამოდით სინათლით ნახეთ ღმისძილი
დატეხილ თვალებში დატეხილი უდაბნო.

1

II.

ოსმალის ჯარის გასვლის მოუთმენლად
ოცლოდენ აღილობრივი მცხოვრები ქრისტი-
ნი თუ, მუსულმანი ქართველობა. ოსმალებზე
გინი დიდათ უკმაყოფილონი იყვნენ. აღილო-
რივ მკვიდრთა შორის ოსმალის ბარონობიდან
ხოლოდ მწარე მოგონებანიდა დარჩა. ოსმა-
ლის ჯარის მაგივრად ქ. ახალციხეში ქართვე-
ლი ჯარი დაბინავდა. ყველა ჰეიქრობდა, რომ
ოსმალელებზე უკმაყოფილო ქართველობა,
ჩოგორუ ქრისტიანობა ისე მუსულმანობა ჩვე-
ნით კმაყოფილი დარჩებოდა, მაგრამ იმედი
ნახვრადაც არ გამართლდა. აღმინისტრაციის
თავის აღგილშე არ ყოფნით და მთავრობის
საგანგებო რწმუნებულის უხევრო პოლიციის
წირმოვებით ხალხში სამოქადაგო ჭიადაგი თან-
დათან იქარებოდა. და ყველასთვის აშენ-
ხდებოდა, რომ თავიდან ფეხსამდე შეარაღებუ-
ლი მუსულმანობა ჩვენდა საწინააღმდეგოდ ამო-
ქმედდებოდა. ფიქრათაც კი არ მოსელიათ ჯერ
მთავრობის რწმუნებულს და შემდეგ აღილო-
რივ აღმინისტრაციის სათავეში მდგომთ, რომ
მცხოვრებთათვის იარაღი ჩამოერთშეათ ახალ-
ციხეში შესვლისთანავე.

უმეტესი ნაწილი ქალებისა, წლოვანების
მიუხედავათ შეურთდა „ახალგაზრდათ“ პირ-
ობის კანონის 34 მუხლის მიხედვით.

ტაბა, ოთხელიაც დაოთლიაც, კავ მორის უფრო უ-
ცელსაყოფად ეხლა დააჭერა თავის დროშის
უფლება შეუღლებისა. გარდა მისა, „ახალ-
გაზრდანი“, რომელიც ბებელის წიგნზე უჩვე-
ნებენ ქალთა შესახებ და რომელიც ნამდვილ
ბებელის მიმდევრებათ სოვლის თავის თავს,
ოთხულობენ ოთხი საათის მაქსიმალურ სამუ-
შაო დღეს, ყოველ კვირაში გამოცვლას ხელო-
ბისას და ყოველ კვირაში უმაღლეს სამდინის-
ტრაციო ადგილის დაჭრას—თვით რეისსკონ-
ცლერის თანამდებობისასაც-კი; გარდა მისა 4
თვით საზიანეულო დასვენებას წყლებზე წახ-
სვლელათ და განახლებას გასართობებისას. სა-
კუთრად მთავრობის პარტია ძალიან დარწმუ-
ნებული გამოდის, თუმცა მისი პროგრამა სა-

କ୍ରମାନ୍ତିକ ପ୍ରକାଶକୁ ଉପରେ ଦେଖିଲୁଛାମୁଁ ଏହାର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଯାଇଲୁଛି । ଏହାର ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଯାଇଲୁଛି । ଏହାର ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଯାଇଲୁଛି ।

კონალიზმის „და,,პროლეტარული,, იდეალური ციტატები გავრცელებას ხალხში. მა მიზნით შათ განვიტარებული ცეს ადგილობრივი განვეთი „განახლებული შესხეთი,, რომლის ფურცლებიც მხოლოდ პარტიულ სოციალ-დემოკრატიულ აგიტაციის შეიცვდა. ახალციხეში განვეთის გამოცემის აზრი ექნებოდა მხოლოდ მაშინ, თუ იგი ხელს შევიწყობდა და იძლოვდებოდით ჩვენს ძმებს და მათაც საშუალებას მისცემდა გაცნობილენ თავიანთ წარსულს და გაეგოთ თავიანთი ვინაობა. ისე კი გიმირო პარტიული თვალსაზრისით აქ განვეთის გამოცემა მხოლოდ და მხოლოდ ზიანს მოვალეობა...“

მაშინაც კი, როდესაც ფოცხვის ჩაიონაში,
აჯანყებამ თავი იჩინა და აშეარა შეიძრილებულ
ძალისთვის გვქონდა საჭე ჩვენი უებარი,,პოლო-
ტიკოსები პარტიული მუშაობითა და ,,რე-
კოლუციის გარღმვებით“ იქცვდენ თავს როცა
ჩვენმა ჯარმა უკან დაიხია სოფ. უდემდე ჩვენი
,,ინტერნაციონალისტები“ პარტის გენერალ
მაყაშვილის უნიკობით, და ბრძოლაში თავ-
განწირულ მფიცერთა დაუდევრობით სსნიდენ.

გენერალი მაყაშვილი გერმანიის ფრონტზე ცნობილი იყო თავის სამხედრო ნიჭით და არსად არ დამარცხებულია. პირიქით მას სახვედრო ფრიდად გამოცდილ გენერალ და სამხედრო საქმეების მცოდნედ. იგი წოდებული იყო, „ოკონიშ გენერალ“-თ. და ასეთი გენერალი დამარცხდა ახალციხის ფრონტზე მხოლოდ და მხოლოდ იმ გარემოებით, რომ არც ადგილობრივი შაზრის კომისარი გენერალ გვეტარნატორის უვლებებში და არც მთავრობის საგანგებო რწმუნებული თავის ადგილზე არ აღმოჩნდა.

ნაცვლად იმისა, რომ მათ დროის მო-
შველების საკითხი აღეძროთ მთავრობისთვის
და საქმის სერიოზული მდგრადარეობა ემციროთ
ქართველი საზოგადოებისათვის თავს უიშველო
„იმედებით“ ორყუებდენ და სხვებსაც ორყუებ-

საქმე თანდათან გამწვავდა და ახლოდ და-
ნიშნულია გერერიალ მაზნია შვილმაც ვეღარა-
ფერი გააწყო და ვერაფერი, მოახერხა, რომ სი-
ქმე ჩვენდა სასარგებლოდ დამთავრებულიყო.
სოფ. უდე-არალიდან ლტოლვილნი ქრისტელთ-
ბა სასაწარკვეთილებაში ჩაითვარდენ და ყველინი
ერთხმად უსიყველურებდენ აღმინისტრის ციას,
რომ მათმა მოქმედებაში ახდენციხე მი ვერ უ-
რუნველყო იგინი განსაცდელისაგან, როგორც

რობას ხომ შეუძლიან ყველა ფორმალობის
გარეშე სხვა ხელობაზე გააწესოს, ან სხვაგან
გადაიყვანოს. სწორედ ამასთან უნდა იყოს
შეკავშირებული უფრო ხნიერთა და მოხუცთა-
თვის ფრიად საგრძნობელი ცვლილება ცხოვ-
რების პირობებისა. მართალია ნება დართულია
საჩივარი უმიზეზოთ აღგილიდან აღგილზე გა-
დაყვანისათვის, მაგრამ ვის შეუძლიან დაუმ-
ტკიცოს, რომ სხვაგან გადაყვანა საჭირო არ.

ոյս դա առ զամանականու սամց օսոն զալցլուր,
հռամցլուր և նեցացար զանախոլցքն թուտեռցը և
սամց թոռ դալցնիսան.

հռցորն պ պազցը գլց զրժման քը ծուռ
իցըն սայոն բրուռու տաճուրն է, թլցլուր յըն
սուլ շոյրու դա շոյրու լրմագ քը ծուռ հռցորն ը
յալոյն էն, ուս կուցլուս թվացըն քը ծուռ
թուած քը լուրն զամոմ լուրն այցըն այցըն,
յու թուուր համ զարյացն սաձած առուս եպմառ,
հռու մմիւր յու թուուր պայլուր պայլուր ին-
նան քը լուրն մազուրն յըն քածուրն յըն սասարցը-
լուր. կուցլուս նեցացասեց յու տեղը յըն ամեց-
չու ամուսին կու կու ամուսին ամուսին

օն տուժուս, որո սցըս զեցած թղթա սկսով քայլութեա
դա չարս մոռհուս, հռմցլու և և լուսալ-դպրուշա-
Ծոյւլ ֆլույն ծայտացնատ ոյս և ուժուատ
ջացնացնուն. թուարունաս առւ կո Մյուժլուսն
կայլան ոյնուուս չարս օչեցն. ամուրու, թոյ-
եցացատ չարս առութեցու քութատ ջամհացլոցնաս,
ծերունին չեր կութայ առ արս ցանինուն.
մյուրես մերու մոլուս, հռմցլու և և էնցլութու-
ցուս յուցլուս յուտենան մոցհացուլ և և նուն
և լուսալ-դպրուշա թուարունաս արս Մյուժլուն,
ցելս 30,000 յագամնա օդու. Կայլուսն թուա-
տացած ջամույնութեան մոլուսուստան Մյուժլու-
ծուուս անհուառանու ու Յունինին.

ნორაში დაცოვებული მაგალი- ზის დაცვა

(მიწადმომმედინის საზოგადოოს განჩარტობა)

რეკოლუციის პირველ თვეებშივე თუკი-
ლიში შეიკრძონ გლობების კველა საბჭოების
წარმატებებით, რომელთაც ერთმანეთ
აფინეს, რომ მემაულებებს ჩამორთვის უდ-
ებები გიშა და მათ სამუშავი საკუთრებში და-
ტუკის ნორმით იმდენ, რომ იცის უკილ-
ებელ სკიროებს უძღვებს აჯანის მოთხოვი-
ლებათა დასაქმეუფლებლათ. სკუვე დააგინა-
შუშების კველა საბჭოების ყრილობაში. იგივე
დააკანონებს მთელი ხალხისათვის არჩეულია დე-
კუტარებები და 1918 წ. 7 მარტს ნორმა შე-
იმუშავებს, მანამდე, მოლო ხალხის ნება იყო,
არ მოსცორ მეტაულებრივის შეძლება ეჭა-
მობინათ საკუთარი შეტენიბა, არ მოსცორ
მთხოვის საშუალება საკუთარი შრიმით აფინ-
ებისა, არ მოუკათ მათოვის სამუშავი თქვეა;
რომ მათ შემცნება უსაბოროლოდ, ცხოველების
სახსარი არ დატოვოვთ. ასეთი დაგენერილება
გასაგებიც არის, რადგან სკარიფელის დემო-
კრატიული შეგნებულია და ჩვეული არ არის და-
ბევა—დახოცეს, რასც აღილი აქც შეუნებ-
ებელ გასაში. დემოკრატიული სატელმშით და-
ინტერესებულია იმაში, რომ კველა მოქალაქეს
ჰქონდეს საშუალება შრიმისა. სამუშაორდი,
ზოგიერთი ალგორიტმით, ცრიპტები მომდინარე,
რომ ზოგი შეუნებელი პირები ანგარიშს არ
უწევენ მთელი ხალხის ნებას, ძალაობით იქ-
რებ მემატებებისათვის დატოვებულ ნორმის,
არ ანგებები, რომ უკანასკნელებმა ითომო-
აწარმოვნი მეტაულებმა მათოვის დატოვებულ
საკუთრებაზე და მოთხოვონ ის ისე, როგორც
მათ სურთ.

ამიტომ საკიროდ მიმართა განუმარტო
კველას, რომ ნორმაში დატოვებული მატელი
შეადგენს პატრიოტის სრულ საკუთრებას, რომ-
ლის მოხმარება მათ შეუძლილია ისევე თითოეუ-
ლად, როგორც საზოგადომ იმწის კველა მება-
კუთრება, რომ ასეთი ნება არ აქც დალი-
ტოვოს და დატოვებული მატელი იმართება არ
უწევებოდა.

მე მოუწოდებ სკოლის საზოგადოებებს
თვით შეებრძოლოს ამ მოვლენას, რომ საკირ-
ო დარჩეს სისამართლოსა და ადმინისტრაციის
სარეცა. ხალხმა სამუშავი არ უნდა მიწის
ჩამორთოების მტრებს ილაპირებონ კითომ და-
მოკრატიულ სამატრილოდ ექვიულ მეტა-
მულებებს. გარდა ამისა, საკირომატულო და-
წესებულებებს და იმ ორგანიზაციებს, რომელთაც
კუნიკით დაისრულება აქც მიწის რეგისტრის
ციფრებში გარიცემა, ვაკლებ სერიაზული
არეა შეაქვს სისტემის მეტაულებში; რაც და-
უწევებოდა.

მე აწერ მიწად-მოუწოდების მინისტრა
ნ. ხომალი.

ქართველ გებრძოლი!

ქართველთა ლეგიონი

იწვევს მოხალისებს ახალციხეში მოდალატ-
ების წინააღმდეგ საბორმოლებელი!

მამული მექილნო, ერთხელ კიდევ დაუმტკიცო
მტრებს ქართველი ხალხის გმირობა!

მომართო თავი ლეგიონის დროშის ქვეუ!

მისამართი: დიდი მთავრის ქუჩა.

მეორე ვაჟთა გიმნაზიის შენობა.

ევგონის საზოგადო და კურსებისად.

გილობრივი ხელის მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსების მომართობა

1919 წლის 1 მარტი

შემოსილი საზოგადო და კურსე